



11.3.2011

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

(29/2011)

Θέμα: Αιτιολογημένη γνώμη του κοινοβουλίου του Βασιλείου της Σουηδίας (Riksdag) σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («κανονισμός ενιαίας ΚΟΑ») (COM(2010)0799 – C7-0008/2011 – 2010/0385(COD))

Βάσει του άρθρου 6 του πρωτοκόλλου αριθ. 2 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, κάθε εθνικό κοινοβούλιο μπορεί, εντός προθεσμίας οκτώ εβδομάδων από την ημερομηνία διαβίβασης ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης, να απευθύνει προς τους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής αιτιολογημένη γνώμη στην οποία εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους εκτιμά ότι το εν λόγω σχέδιο δεν συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αρμόδια για την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας είναι η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων.

Επισυνάπτεται, προς ενημέρωσή σας, αιτιολογημένη γνώμη του κοινοβουλίου του Βασιλείου της Σουηδίας (Riksdag) σχετικά με την ως άνω πρόταση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2**Αιτιολογημένη γνώμη του σουηδικού κοινοβουλίου (Riksdag)**

Το σουηδικό κοινοβούλιο (Riksdag) εξέτασε την εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας στην πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («κανονισμός ενιαίας ΚΟΑ») της Επιτροπής, COM(2010) 799 τελικό. Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Γεωργίας παρουσιάζει τα συμπεράσματά της στη δήλωση 2010/11: MJU2 σχετικά, μεταξύ άλλων, με τη διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης – μια ενιαία ΚΟΑ. Το σουηδικό κοινοβούλιο (Riksdag) εκτιμά ότι η εν λόγω πρόταση αντιβαίνει, ως ένα βαθμό, στην αρχή της επικουρικότητας.

Εισαγωγικά, το Riksdag θα ήθελε να υπενθυμίσει στην Επιτροπή την παλαιότερη γνώμη του σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, όσον αφορά τη διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης (COM(2010) 486 τελικό), όπως ορίζεται στη δήλωση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Γεωργίας 2010/11: MJU7 σχετικά με τη διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης. Το Riksdag έκρινε ότι η πρόταση εκείνη αντέβαινε στην αρχή της επικουρικότητας. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η προηγούμενη πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενσωματώθηκε στην παρούσα πρόταση. Τα άρθρα 17-19 αντιστοιχούν ουσιαστικά στην προηγούμενη πρόταση για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, όσον αφορά τη διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης (COM(2010) 486 τελικό).

Στο έγγραφο υπάρχουν πολλά ασαφή σημεία. Δεν είναι σαφές ποιες τροποποιήσεις έχουν γίνει σε σχέση με τον ισχύοντα κανονισμό. Η ανάλυση της πρότασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με την αρχή της επικουρικότητας παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις. Η Επιτροπή αναφέρει (αιτιολογική σκέψη 24):

«Οι στόχοι της ΚΓΠ, όπως ορίζονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 της Συνθήκης, περιλαμβάνουν τη σταθεροποίηση των αγορών και τη διασφάλιση λογικών τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές. Με την πάροδο των ετών το καθεστώς διανομής τροφίμων συνέβαλε επιτυχώς στην επίτευξη και των δύο στόχων. Θα πρέπει να εξακολουθήσει να διασφαλίζει τους στόχους της ΚΓΠ και να βοηθά στην επίτευξη των στόχων της συνοχής. Εντούτοις, οι διαδοχικές μεταρρυθμίσεις της ΚΓΠ είχαν ως αποτέλεσμα τη σταδιακή μείωση των αποθεμάτων παρέμβασης, καθώς και του φάσματος των διαθέσιμων προϊόντων. Κατά συνέπεια, οι προμήθειες προϊόντων από την αγορά θα πρέπει να αποτελέσουν επίσης μόνιμη πηγή εφοδιασμού για το καθεστώς».

Το Riksdag αμφισβητεί την ερμηνεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με την οποία οι προμήθειες προϊόντων από την αγορά για διανομή τροφίμων στους απόρους μπορεί να θεωρηθεί ότι σταθεροποιούν την αγορά και διασφαλίζουν ότι οι προμήθειες προϊόντων προσφέρονται στους καταναλωτές σε λογικές τιμές σύμφωνα με το άρθρο 39, παράγραφος 1, της Συνθήκης, όπως αναφέρει η Επιτροπή στην πρόταση.

Κατά την άποψη του Riksdag, βάσει της τρέχουσας πρότασης της Επιτροπής, οι στόχοι της ΚΓΠ έχουν επεκταθεί σαφώς ώστε να περιλαμβάνουν πτυχές της κοινωνικής πολιτικής που θα χρηματοδοτηθούν από κονδύλια του προϋπολογισμού τα οποία προορίζονται για τη

γεωργική πολιτική. Κατά συνέπεια, το Riksdag ασκεί έντονη κριτική στην πρόταση της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, το Riksdag επιθυμεί να υπογραμμίσει και να επαναλάβει τις θέσεις που είχε παρουσιάσει παλαιότερα σε δήλωση που αφορούσε το ίδιο ζήτημα.

Το Riksdag επαναλαμβάνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση ενεργεί μόνον εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που της απονέμουν τα κράτη μέλη με τις Συνθήκες για την επίτευξη των στόχων που οι Συνθήκες αυτές ορίζουν. Κάθε αρμοδιότητα η οποία δεν απονέμεται στην Ένωση με τις Συνθήκες ανήκει στα κράτη μέλη. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι σε μια σειρά υποθέσεων, το Δικαστήριο έκρινε ότι η επιλογή της νομικής βάσης για ένα μέτρο στο εσωτερικό της Κοινότητας πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικούς παράγοντες που επιδέχονται δικαστικό έλεγχο. Οι παράγοντες αυτοί περιλαμβάνουν τον στόχο και το περιεχόμενο του μέτρου.

Όσον αφορά την πρόταση για διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης, το Riksdag επισημαίνει ότι πρόκειται να τροποποιηθεί το καθεστώς της χρήσης των αποθεμάτων παρέμβασης το οποίο θεσπίστηκε πριν από 20 και πλέον έτη. Το εν λόγω καθεστώς προβλέπεται στο άρθρο 27 του κανονισμού για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007), υπό τον τίτλο «Διάθεση από την παρέμβαση». Ο λόγος για τη θέσπιση του καθεστώτος αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 18 στο προοίμιο του ίδιου κανονισμού, όπου ορίζεται: «Χάρη στα αποθέματα παρέμβασης διαφόρων γεωργικών προϊόντων, η Κοινότητα διαθέτει τα μέσα για να συμβάλλει σημαντικά στην ευημερία των πιο απόρων πολιτών της. Είναι προς το συμφέρον της Κοινότητας να εκμεταλλευθεί τη δυνατότητα αυτή σε μόνιμη βάση, έως ότου μειωθούν τα εν λόγω αποθέματα σε κανονικό επίπεδο με τη θέσπιση κατάλληλων μέτρων».

Το Riksdag συμφωνεί με την Επιτροπή ότι τα αποθέματα έχουν μειωθεί δραματικά ως συνέπεια της συνολικής μεταρρύθμισης της ΚΓΠ τα τελευταία χρόνια και επειδή ο πρωταρχικός στόχος δεν είναι πλέον η αύξηση της παραγωγικότητας αλλά η μακροπρόθεσμη ενίσχυση της αειφορίας της γεωργίας. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προτείνει την εισαγωγή ενός νέου συστήματος διανομής τροφίμων στους απόρους, ενός συστήματος που δεν θα εξαρτάται από την ύπαρξη κατάλληλων αποθεμάτων παρέμβασης.

Το Riksdag είναι της γνώμης ότι οι τροπολογίες που προτείνονται από την Επιτροπή έχουν μεταβάλει τον στόχο του μέτρου που αφορά η πρόταση δηλαδή τη διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης, από μια μέθοδο χρήσης των αποθεμάτων παρέμβασης στη δημιουργία ενός καθεστώτος παροχής θρεπτικών τροφίμων στους απόρους της Ένωσης. Το Riksdag επισημαίνει ότι το μέτρο έχει πλέον μετατραπεί από μέτρο της γεωργικής πολιτικής σε μέτρο κοινωνικής πολιτικής. Κατά συνέπεια, το Riksdag θεωρεί ότι η νομική βάση στην οποία στηρίζεται η πρόταση είναι λανθασμένη, διότι ούτε ο στόχος ούτε το περιεχόμενο του προτεινόμενου μέτρου μπορούν να καλυφθούν από τους στόχους της κοινής γεωργικής πολιτικής. Ένα μέτρο που επιδιώκει την επίτευξη του στόχου που εμπίπτει κατά κύριο λόγο στην κοινωνική πολιτική για διανομή τροφίμων στους απόρους μπορεί, ως εκ τούτου, να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στους στόχους της Ένωσης. Κατά συνέπεια, το Riksdag, όπως και η Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου, εκτιμά ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να είχε επιλέξει το άρθρο 352 της ΣΛΕΕ ως βάση για την πρότασή της. Ωστόσο, το Riksdag θα ήθελε να επισημάνει ότι το άρθρο 352 ορίζει:

Εάν, στο πλαίσιο των πολιτικών που καθορίζονται από τις Συνθήκες, η δράση της Ένωσης θεωρείται απαραίτητη για την επίτευξη ενός από τους στόχους που τίθενται με τις Συνθήκες, χωρίς αυτές να προβλέπουν τις εξουσίες δράσης που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό, το

Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής και την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θεσπίζει τις κατάλληλες διατάξεις.

Το Riksdag εκτιμά ότι τα προτεινόμενα μέτρα δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να θεωρηθούν απαραίτητα για την επίτευξη ενός από τους στόχους που τίθενται με τη Συνθήκη. Αντιθέτως, το Riksdag εκτιμά ότι τα προτεινόμενα μέτρα αντιβαίνουν στην αρχή της επικουρικότητας, και για τον λόγο αυτόν, δεν υπάρχει καμία βάση για την έγκριση κανόνων σε επίπεδο Ένωσης σχετικά με τη διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης.

Βάσει των Συνθηκών, η κοινωνική πολιτική εμπίπτει πρωτίστως στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά την υποστήριξη προς τα άτομα που θεωρούνται άποροι στην Ένωση. Σύμφωνα με το άρθρο 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση και τα κράτη μέλη έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα στον τομέα κοινωνικής πολιτικής, για τις πτυχές που καθορίζονται στη Συνθήκη. Το Riksdag επισημαίνει ότι οι πτυχές αυτές αφορούν κατά κύριο λόγο την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων. Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού στην κοινωνία και για την υποστήριξη των απόρων. Πρόκειται για μια ευθύνη που ασκείται συχνά από κοινού με αρχές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, στους τομείς οι οποίοι δεν υπάγονται στην αποκλειστική της αρμοδιότητα, η Ένωση μπορεί να παρεμβαίνει μόνον εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης. Το Riksdag δεν διαπιστώνει κανέναν λόγο που να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι στόχοι του προβλεπόμενου μέτρου στην παρούσα πρόταση μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης.

Συνοψίζοντας, το Riksdag επισημαίνει ότι ο μόνος λόγος για την καθιέρωση της επισιτιστικής βοήθειας πριν από 20 χρόνια ήταν ότι τότε υπήρχαν αποθέματα παρέμβασης, για τα οποία υπήρχε η διάθεση να χρησιμοποιηθούν με τον βέλτιστο τρόπο. Αυτός ο λόγος δεν ισχύει πλέον, καθώς τα αποθέματα παρέμβασης έχουν σχεδόν εξαντληθεί. Ούτε ο σκοπός ούτε το περιεχόμενο του προτεινόμενου μέτρου καλύπτεται από τους στόχους της κοινής γεωργικής πολιτικής. Συνεπώς, η νομική βάση της πρότασης είναι λανθασμένη.

Στο έγγραφο υπάρχουν επίσης πολλά ασαφή σημεία. Δεν είναι σαφές ποιες τροποποιήσεις έχουν γίνει σε σχέση με τον ισχύοντα κανονισμό. Η ανάλυση της πρότασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με την αρχή της επικουρικότητας παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις. Κατά την άποψη του Riksdag, βάσει της πρότασης της Επιτροπής, οι στόχοι της ΚΓΠ έχουν επεκταθεί σαφώς ώστε να περιλαμβάνουν πτυχές της κοινωνικής πολιτικής που θα χρηματοδοτηθούν από κονδύλια του προϋπολογισμού τα οποία προορίζονται για τη γεωργική πολιτική.

Ως εκ τούτου, το Riksdag είναι της γνώμης ότι το μέρος της πρότασης που αφορά τη διανομή τροφίμων στους απόρους της Ένωσης αντιβαίνει στην αρχή της επικουρικότητας. Οι στόχοι της προτεινόμενης δράσης μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη σε κεντρικό επίπεδο ή σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Από την άλλη πλευρά, το Riksdag δεν έχει καμία αντίρρηση, από την άποψη της επικουρικότητας, σε σχέση με τα άλλα μέρη της πρότασης της Επιτροπής που αφορούν τροποποιήσεις στις νέες διαδικασίες λήψης των αποφάσεων βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας.

Εκτύπωση: Eländers, Vällingby 2011